

Teater på bistand

En gruppe kontanthjælpsmodtagere spiller rollerne i en ny teaterversion af den franske kulturfilm 'Det store ædegilde'. Instruktørerne bag håber, at de otte mennesker kan nuancere vores temmelig klichéfyldte forestilling om mennesker på overførselsindkomst

Af Rasmus Elmelund

Fire mænd beslutter sig for at spise sig selv ihjel. De er kadente, midaldrende, rige og repræsentanter for det finere franske borgerskab. En er pilot, en er kok, en er tv-vært, og en er dommer.

Deres sociale status til trods har de mistet interessen for at leve, og nu sætter de hinanden stævne i dommerens pragtvilla for simpelthen at spise, indtil de dør. De spiser blodpølse, vildsvin, pattegris, perlehøne, hane, østers, marvben, crêpes su-

zette, krabbe, farserede poularder, hummer, cassoulet og tarte niçoise. De får også besøg af prostituerede og ender således med, ja, at æde og knalde sig selv ihjel.

Det er kort fortalt handlingsforløbet i Marco Ferreris *Det store ædegilde*, en elitær fransk film fra 1973 om overflod og eksistentialisme, og hvor de fire hovedpersoner altså udover livslede er udstyret med penge, prestige og mad.

Deres umiddelbare modsætning er kontanthjælpsmodtageren, som hverken har penge, prestige eller mad, men som til gengæld ofte er ud-

styret med skam og samfundets stigmatisering. Hvad sker der, hvis man lader otte kontanthjælpsmodtagere se Ferreris film og samtidig spise den samme mad, som hovedpersonerne spiser i filmen?

Spørgsmålet bliver besvaret på Dansehallerne scene i Carlsbergbyen, hvor instruktørerne Tue Biering og Jeppe Kristensen i lørdags havde premiere på stykket *Det store ædegilde*.

Gennem væresteder, Arbejdsformidlingen, frivillige organisationer og selvhjælpsgrupper har de inviteret kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister til at være med i stykket som skuespillere. Der er altså ingen professionelle skuespillere på scenen, men bare otte amatørskuespillere, som til daglig er på overførselsindkomst.

»Det er et område, hvor der er en masse mennesker, der ikke har lyst til at være synlige, fordi det måske indebærer en skam og nogle følelser, som man næppe har lyst til at stille sig op på en scene og dele med andre,« siger Tue Biering. »Derfor var det vigtigt for os fra begyndelsen at gøre de mennesker, der mødte op til casting, opmærksomme på, hvad det indebærer.«

Hans makker, Jeppe Kristensen, supplerer:

»De mennesker, vi har stående på scenen i dag, er med andre ord sindssygt modige.«

Afstanden

Information møder instruktørerne Tue Biering og Jeppe Kristensen i cafeen foran Dansehallerne. Under navnet Fix og Foxy har to herrer de seneste 10 år stået bag en række forestillinger, der eksperimenterer med vores klassiske forståelse af teater.

I 2005 instruerede de forestillingen *Come on Bangladesh, Just Do It!*, hvor de lod Det Kongelige Teater outsource nationalklenodiet *Elverhøj* til Bangladesh: De fløj til Bangladesh, hyrede en gruppe lokale skuespillere, lærte dem det nødvendige dansk, fløj dem til Danmark og bad dem opføre *Elverhøj* på Det Kongelige.

Instruktørerne Tue Biering og Jeppe Kristensen bag forestillingen 'Det store ædegilde'.
Foto: Sofie Amalie Klougart

Deres teater er oftest samfundsengageret, men de har ikke lyst til, at det skal være dogmatisk politisk. Tværtimod – siger de – prøver de altid på at være nysgerrige omkring temaet og som udgangspunkt vide så lidt som muligt. Det eneste, de ved, er, at de vil underholde både publikum og medvirkende, og *Det store ædegilde* er en grotesk og vanvittigt morsom komedie, som samtidig er skræmmende og eksistentielt udfordrende. Derfor passer den godt til deres tilgang.

Denne gang arbejder duoen med en afstand, hvor de lader mennesker, som ikke har særlig meget, komme på besøg hos mennesker, der har så meget, at de ikke ved, hvad de skal stille op med det. Den afstand – siger Jeppe Kristensen – tilbyder et refleksionsrum, som ikke kun bliver politisk, men også sanseligt og oplevet.

»Nogle af vores medvirkende møder for eksempel retter, som de aldrig har prøvet at spise før. Det har givet os anledning til at stille spørgsmålet: Hvad sker der i ens krop og tanke, når man bliver præsenteret for et bord med østers for flere penge, end man har haft til en hel måneds mad?«

Stykket er i høj grad skrevet i samarbejde med de medvirkende. På den måde er manuskriptet blevet stærkt personligt, eftersom instruktørerne ikke har bedt de medvirkende om at spille skuespil, men snarere om at forholde sig til værket. De bærer

således deres egne navne og egne historier.

Instruktørerne understreger, at man ikke nødvendigvis lærer noget om mennesker på overførselsindkomst af at se forestillingen. Men man lærer om mennesker i almindelighed. Alligevel – påpeger Tue Biering – repræsenterer de otte medvirkende et temmelig bredt udsnit af den gruppe af mennesker, der er på overførselsindkomst, og som måske aldrig nogensinde kommer af den.

For eksempel lærer man kontanthjælpsmodtager Sebastian Behrndtz at kende og får indblik i hans overvejelser om selvmord gennem et liv med psykisk sygdom og konstant banket hovedet mod et system, som forsøger at hjælpe ham, men som altid ændrer reglerne, lige når han er ved at nå i mål.

Man lærer kontanthjælpsmodtager Ann-Selena Lindenskov at kende. Hun er blevet misbrugt som barn, og senere i livet bliver hun hashmisbruger. Men nu har hun været stoffri i 70 dage og prøver at kæmpe sig videre i systemet, hvis krav om, at hun selv skal tjene penge, dog hæmmer hende.

»Hun kæmper,« siger Jeppe Kristensen og tilføjer:

»Men det her handler om otte helt forskellige mennesker, som alle har nogle drømme og tanker, som jeg kan genkende i mig selv. Det er i høj grad et projekt, der handler om at kunne

Hvad sker der i ens krop og tanke, når man bliver præsenteret for et bord med østers for flere penge, end man har haft til en hel måneds mad?

Jeppe Kristensen
Instruktør

